

Oponentský posudek bakalářské práce

Vedoucí práce: Mgr. Eliška Pincová

Pešek, Pavel, *Hra jako sociální interakce: Kin-ball*. Praha: UK FHS, 2016, 55 stran.

Bakalářská práce Pavla Peška je věnována v českém prostředí dosud velmi málo známé (i pro autora tohoto posudku) týmové sportovní hře kin-ballu (či též omnikinu), jejíž kořeny sahají do poloviny 80. let minulého století, kdy vznikla v Kanadě. V tomto směru jde tedy o jednu z prvních snah na akademickém poli tento sport představit a zároveň se pokusit o jeho určitou reflexi v sociálních vědách. To se autorovi podařilo podle mého názoru pouze částečně.

Práce je strukturována do šesti částí včetně úvodu a závěru. V krátkém *Úvodu* (s. 8-9) je nastíněn její cíl a zaměření: 1. snaha vysvětlit, jakým způsobem je hra potřebná jak pro individuální potřeby jedince, tak pro společnost jako celek; 2. Jaký vliv má účast jedince ve sportu na využití volného času a jakou roli jedinci v rámci sportovních aktivit zastávají a s jakými úlohami se ztotožňují.

Myslím, že velmi solidně autor představil a vymezil pojmoslovný aparát (s. 10-19) a sport z teoretické perspektivy (s. 20-28). Snaží se vhodně oscilovat a rozlišovat mezi hrou a sportem (zejména Huizinga, jehož citáty kapitole otevírají, Caillois a jeho rozdělení her do čtyř základních kategorií nebo Fink, pokud jde o sociologické, kulturologické a filosofické přístupy ke hře, zatímco sport se dá zkoumat například z funkcionalistického pohledu – cf. Jarvie, feminismu, etnicity apod.). Zde snad mohl do přehledových prací věnujících se sportu zahrnout Sekotovy *Sociologické problémy sportu* (2008), které jsou pro další uvažování v rámci sociologie sportu, především sportů kolektivních, důležitým zdrojem informací. Vzhledem k charakteru studovaného sportu je kladen důraz, zdá se, na využití perspektiv symbolického interakcionismu a pojetí sociální interakce a sociální inkluze/exkluze podle Giddense (2013) a Slepíkových (2011).

V následující 4. kapitole (s. 29-34) autor představuje uceleně kin-ball v různých rovinách tak, aby nepoučený čtenář věděl, o jaký typ sportu se jedná, jakými pravidly se řídí, čím se odlišuje od ostatních kolektivních sportů apod. Jen mne trochu překvapuje konstatování, že jde o časově nepřilíš náročný sport. Na druhé straně jej autor řadí do agonálních her, jejichž základem je soupeřivost, tzn. poměrně náročný tréninkový dril. Jako neznalý tohoto sportu jsem se podíval na krátké ukázky na youtube, z nichž jsem nabyl dojmu, že je to sport poměrně fyzicky náročný, dynamický, vyžadující postřeh, rychlost, pohyblivost, tudíž systematický trénink jako každý jiný soutěžní sport, který má národní ligu, mezinárodní soutěže či dokonce usiluje o status olympijského sportu, jak je na jednom místě konstatováno (s. 29-30).

Teprve v 5. a 6. kapitole – *Metody a cíle výzkumu* (s. 35-40) a *Analýza rozhovorů s hráči kin-ballu* (s. 41-49) se autor dostává k hlavní podstatě své práce – výzkumu a analýze. V tomto směru ovšem práce do jisté míry pokulhává. Vlastní empirická část a interpretace dat z polostrukturovaných rozhovorů, které lze považovat za hlavní výzkumnou metodu, zabírá sotva čtvrtinu práce. Druhým, závažnějším problémem práce, je naprosto zřetelná izolace, oddělení teoretické a praktické části. Jak jsem již výše uvedl, teoretický přehled považují za slušný a pěkně zpracovaný, ale v empirické části se zcela vytratil. Autorovy závěry se pak omezují na zjednodušená tvrzení typu „kin-ball je zábavná, fyzicky náročná a velmi návyková hra“ (s. 42) nebo poměrně zajímavou informaci o odpalovači jako „jediné roli, kterou hráči vnímají jako proměnnou“ (s. 45) bez další alespoň trochu zevrubnější analýzy. Teprve

v posledním odstavci *Závěru* (s. 50-52) se autor krátce vrací k Huizingovi v reflexivní poznámce o možném vyvrácení jeho pesimistického názoru o vytrácení se herního prvku ze společnosti od 19. století, k čemuž by mohl přispět mj. také kin-ball. Opět škoda, že se s touto pesimistickou Huizingovou tezí více nepolemizuje. Zdá se totiž, že hravost a herní prvky se z lidského jednání nejen nevytrácejí, ale dokonce možná s rozšiřováním nových technologií sílí (cf. např. práce severoamerického kulturního antropologa Toma Boellstorffa o virtuální hře *second life*, 2008 aj.).

Přes mou hlavní výtku o naprosté nepropojenosti teoretických konceptů s vlastním empirickým výzkumem a jeho nepřiměřené délce vzhledem k ostatním částem, zároveň však s ohledem na kvalitní zpracování, zejména 2. - 4. kapitoly, bakalářskou práci Pavla Peška doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením ***velmi dobře***.

V Květnici, 3. 6. 2016.

Marek Halbich, Ph.D.